

«затверджую»

Ректор Сумського НАУ

Ігор КОВАЛЕНКО

id 20 *24* р.

Звіт

про результати діяльності провідного фахівця з питань внутрішнього аудиту Сумського національного аграрного університету за 2024 рік

Внутрішній аудит – це діяльність, яка спрямована на вдосконалення системи управління, внутрішнього контролю, запобігання фактам незаконного, неефективного та нерезультативного використання бюджетних коштів та активів, виникненню помилок чи інших недоліків у діяльності суб'єктів Сумського НАУ (надалі – Університет) та його відокремлених структурних підрозділів та яка передбачає надання незалежних висновків і рекомендацій.

Для реалізації функції внутрішнього аудиту в Університеті передбачена посада провідного фахівця з питань внутрішнього аудиту (надалі – Провідний фахівець), який підпорядкований та підзвітний безпосередньо ректору Університету.

Головна мета (місія) діяльності Провідного фахівця полягає у тому, щоб сприяти Сумському національному аграрному університету у досягненні визначених цілей шляхом здійснення внутрішніх аудитів (із застосуванням систематичного, послідовного та ризик-орієнтованого підходу до оцінки об'єкта внутрішнього аудиту) та надавати ректору Сумського національного аграрного університету незалежні і об'єктивні висновки та рекомендації, які допомагають у:

- підвищенні ефективності та результативності системи внутрішнього контролю, у тому числі процесів управління ризиками, удосконаленні системи управління;

- поліпшенні політик і процедур, які забезпечують запобігання фактам незаконного, неефективного та нерезультативного використання фінансових та матеріальних ресурсів, виникненню помилок чи інших недоліків у діяльності Сумського національного аграрного університету;

- посиленні підзвітності та підвищенні ефективності діяльності Сумського національного аграрного університету;

- розвитку доброчесності через поступовий розвиток культури етичної поведінки, заснованої на дотриманні етичних цінностей.

Діяльність Провідного фахівця протягом 2024 року відбувалася відповідно до вимог нормативно-правових актів з питань внутрішнього аудиту та з урахуванням змін, які відбулися у законодавстві України в умовах введення воєнного стану за наступними напрямками:

1). Здійснення внутрішніх аудитів оцінки діяльності установи щодо ефективності функціонування системи внутрішнього контролю, ступеня виконання і досягнення цілей, визначених у стратегічних та річних планах, ефективності планування і виконання бюджетних програм та результатів їх виконання, якості надання адміністративних послуг та виконання контрольних-наглядових функцій, завдань, визначених актами законодавства, а також ризиків, які негативно впливають на виконання функцій і завдань установи (*аудит ефективності*).

2). Здійснення внутрішніх аудитів щодо оцінки діяльності установи у частині законності та достовірності фінансової і бюджетної звітності, правильності ведення бухгалтерського обліку (*фінансовий аудит*).

Відповідно до Плану діяльності з внутрішнього аудиту на 2023-2025 роки Сумського національного аграрного університету - (далі – Університет), затвердженого ректором Сумського НАУ 24.02.2023, за звітний період Провідним фахівцем з питань внутрішнього аудиту було проведено **5** - внутрішніх аудитів, з них: запланованих на 2024 рік – **3** перевірки, позапланових перевірок – **2**, контрольних аудиторських перевірок та моніторингові впровадження аудиторських рекомендацій, наданих за результатами внутрішнього аудиту – **4**, службових розслідувань – **2**, виїздна перевірка – **1**.

Питання, які досліджувались під час проведення внутрішніх аудитів:

1). Аудиторська перевірка організації та порядку договірної роботи та стану розрахунків у сфері надання додаткових платних послуг (проживання у гуртожитках), що надаються Сумським НАУ - **плановий фінансовий аудит**

2). Аудиторська перевірка цільового використання державного майна, організації та порядку надання додаткових платних послуг (проживання у гуртожитках) закладами фахової передвищої освіти - **плановий аудит ефективності**

3). Аудиторська перевірка підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії - **позаплановий аудит ефективності**

4). Аудиторська перевірка організації та проходження практики здобувачів вищої освіти Сумського НАУ в умовах воєнного стану – **плановий аудит ефективності**

5). Аудиторська перевірка цільового використання державного майна, організації та порядку надання додаткових платних послуг (проживання у гуртожитках) в Сумському НАУ - **позаплановий аудит ефективності**

За результатами проведених аудитів у 2024 році складено 5 аудиторських звітів та надано рекомендації керівникам структурних та відокремлених структурних підрозділів щодо усунення виявлених порушень та недоліків. Затверджені наказами ректора Сумського НАУ та доведені до відома та виконання Плани заходів щодо усунення порушень та недоліків за результатами проведених аудитів із визначенням відповідальних осіб та термінів їх виконання. Всі рекомендації прийняті відповідальними посадовими особами до відома та виконання у визначені терміни.

За звітний період Провідним фахівцем складено 4 аудиторські довідки за результатами контрольних аудиторських перевірок та моніторингів впровадження аудиторських рекомендацій, 1 - звіт за результатами виїздної перевірки виконання наказу ректора.

За дорученням ректора Сумського НАУ Провідний фахівець двічі протягом 2024 року був залучений в якості члена комісії під час проведення внутрішніх службових розслідувань.

Протягом 2024 року за результатами внутрішніх аудитів надані рекомендації керівникам структурних та відокремлених структурних підрозділів щодо:

- 1). Приведення у відповідність до вимог чинного законодавства та нормативної документації організації та порядку договірної роботи та стану розрахунків у сфері надання додаткових платних послуг (проживання у гуртожитках), що надаються Сумським НАУ.
- 2). Приведення у відповідність до вимог чинного законодавства та нормативної документації організації та порядку надання додаткових платних послуг (проживання у гуртожитках) закладами фахової передвищої освіти.
- 3). Приведення у відповідність до вимог чинного законодавства та нормативної документації організації та порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії.
- 4). Приведення у відповідність до вимог чинного законодавства та нормативної документації організації та проходження практики здобувачів вищої освіти Сумського НАУ в умовах воєнного стану.

5). Приведення у відповідність до вимог чинного законодавства та нормативної документації організації та порядку надання додаткових платних послуг (проживання у гуртожитках) в Сумському НАУ.

За результатами аудиторських перевірок протягом 2024 року притягнення до дисциплінарної відповідальності посадових осіб університету та відокремлених структурних підрозділів не відбувалося.

Протягом 2024 року внутрішні аудити здійснювалися членами аудиторських груп безпосередньо в закладі вищої освіти або дистанційно (камерально) за наявності відповідних організаційних та технічних умов (в режимі реального часу через інтернет, тобто без виїзду до суб'єкта внутрішнього аудиту, на підставі інформації, наданої ним дистанційно, або отриманої з відкритих джерел (ресурсів)).

У звітному році Провідним фахівцем здійснені заходи з іншої діяльності у сфері внутрішнього аудиту, а саме: на виконання вимог Стандартів внутрішнього аудиту, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 04.10.2011 № 1247 (зі змінами), Порядку здійснення внутрішнього аудиту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.09.2011 № 1011, з урахуванням рекомендацій Міністерства фінансів України, методичних посібників Міністерства фінансів України та вимог інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері державного фінансового контролю, приведена до актуального стану та у відповідність до змін у законодавстві України нормативна база з внутрішнього аудиту Сумського НАУ, а саме:

- Підготовлена та затверджена ректором Сумського НАУ Програма забезпечення та підвищення якості внутрішнього аудиту в Сумському НАУ на 2024 рік.
- Підготовлений проект Програми забезпечення та підвищення якості внутрішнього аудиту в Сумському НАУ на 2025 рік (орієнтовна дата затвердження I квартал 2025 року).
- Формалізований та задокументований простір внутрішнього аудиту Сумського НАУ за 2024 роки шляхом створення бази даних щодо проведених аудиторських перевірок, їх планування та результативності в форматі **Excel**.

Провідним фахівцем постійно удосконалюються форми і методи досліджень. При виборі теми дослідження враховувались ризики в діяльності суб'єктів аудиту та пропозиції профільних проректорів вищого навчального закладу з урахуванням ймовірних ризиків у сфері наукової, навчальної, виробничої, фінансової, економічної роботи тощо.

Протягом звітної періоду у визначені терміни наказами ректора Сумського НАУ Провідним фахівцем здійснювалися моніторинги врахування

рекомендацій за результатами проведених внутрішніх аудитів відповідно до вимог Порядку здійснення внутрішнього аудиту в Сумському національному аграрному університеті.

На виконання вимог Стандартів внутрішнього аудиту, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 04.10.2011 № 1247 (зі змінами) проведена внутрішня оцінка якості діяльності внутрішнього аудиту в Сумському національному аграрному університеті за результатами якої Провідним фахівцем була сформована анкета для проведення самооцінки.

Аудиторські дослідження членами аудиторської групи протягом 2024 року проводилися на належному професійному рівні. При проведенні аудиторського дослідження керівник групи спрямовував і координував діяльність усіх членів аудиторської групи. Члени аудиторської групи забезпечували об'єктивність висновків в офіційній документації, а керівник аудиторської групи – загальну кількість результатів роботи аудиторської групи. Під час проведення внутрішніх аудитів члени аудиторської групи дотримувалися вимог Стандартів, Кодексу етики, іншого законодавства та вимог внутрішніх документів з питань проведення внутрішнього аудиту.

Протягом 2024 року порушення встановлених термінів проведення внутрішніх аудитів відсутні. Оформлення результатів перевірок, надання рекомендацій та пропозицій відбувалося вчасно у терміни, визначені програмами проведення аудиторських перевірок та наказами ректора Сумського НАУ.

За результатами проведеного моніторингу анкет для опитування установ-об'єктів аудиту за 2024 рік визначено, що внутрішній аудит був організований Провідним фахівцем якісно, корисність наданих рекомендацій за результатами проведеного аудиту достатня.

У зв'язку із виявленими порушеннями та недоліками за результатами внутрішніх аудиторських перевірок структурних та відокремлених структурних підрозділів за 2024 рік, з метою посилення внутрішнього контролю та запобігання порушень та недоліків у подальшій діяльності та підвищення ефективності конструктивної співпраці Провідного фахівця з керівниками структурних та відокремлених структурних підрозділів Сумського НАУ, надавалися роз'яснення та проводилися консультивання.

Функція внутрішнього аудиту забезпечує виявлення наявних порушень, недоліків та проблемних питань у діяльності структурних та відокремлених структурних підрозділів та, як наслідок, забезпечує рівень гарантій їх відсутності. В той же час, вбачаються достатні резерви для подальшого розвитку функції внутрішнього аудиту в Сумському НАУ.

Відповідно до вимог Стандартів внутрішнього аудиту Провідним фахівцем протягом 2024 року забезпечено:

- вивчення законодавчої бази та змін до неї;
- належне здійснення аудиторських досліджень;
- надання за результатами внутрішнього аудиту рекомендацій, що мають конкретний та конструктивний характер, пропозицій з удосконалення аспектів діяльності об'єктів аудиторських досліджень;
- належний рівень відстеження результатів впровадження аудиторських рекомендацій щодо реалізації та усунення виявлених порушень і недоліків;
- забезпечення постійного моніторингу, періодичного аналізу та оцінки діяльності з внутрішнього аудиту.

Провідним фахівцем постійно здійснюється аналіз нормативних та розпорядчих документів Університету з питань внутрішнього аудиту з метою їх актуалізації, доповнення чи розроблення нових. Забезпечується вивчення законодавчої бази та ознайомлення зі змінами до нормативно-правових актів, які стосуються проведення внутрішніх аудитів, підвищується кваліфікація шляхом самоосвіти.

За результатами внутрішньої оцінки якості сформовані заходи, спрямовані на вдосконалення системи внутрішнього контролю та діяльності з внутрішнього аудиту на 2025 рік, основними з яких є:

- підвищення якості проведення внутрішніх аудитів;
- підвищення рівня результативності рекомендацій, що надаються за результатами проведених внутрішніх аудитів;
- покращення планування діяльності з внутрішнього аудиту на 2025 рік;
- підвищення кваліфікації Провідного фахівця;
- проведення консультативних нарад із керівниками структурних та відокремлених структурних підрозділів за результатами проведених аудиторських перевірок;
- здійснення моніторингу впровадження рекомендацій, наданих за результатами аудиторських перевірок;
- оптимізація процесу здійснення моніторингу впровадження рекомендацій;
- якість викладення інформації, інформативність аудиторських звітів.

**Провідний фахівець з питань
внутрішнього аудиту**

Людмила СЕМЕНЕЦЬ